

**Karta ewidencyjna obiektu
grobownictwa wojennego**

Gmina: ZANIEMYŚL

Nr ewidencyjny:3025052_4

Rodzaj obiektu¹	Nazwa obiektu		Miejscowość			
MOGIŁA ZBIOROWA	GRÓB POLAKÓW ROZSTRZELANYCH PRZEZ NIEMCÓW W PAŹDZIERNIKU 1939 R.		ZANIEMYŚL			
Zdjęcie – widok ogólny	Kategoria	II wojna światowa				
						
				Adres województwo / powiat / gmina	WIELKOPOLSKIE / ŚREDZKI / ZANIEMYŚL	
				ulica / lokalizacja opisowa	CMENTARZ PARAFIALNY, ul. Topolowa	
				Właściciel / zarządca terenu / działka nr	Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Wawrzyńca; ul. Poznańska 12 302505_2.0017.437/2	
				Kwaterna, rząd / ewent. lokalizacja opisowa	Po prawej stronie od głównej alejki, na specjalnie wydzielonym placu, gdzie spoczywają polegli w działaniach wojennych oraz weterani. GPS: 52°09'03.2"N 17°10'11.6"E / 52.150889, 17.169889	
				Podstawowa informacja o pochowanych	ROZSTRZELANI PRZEZ NIEMCÓW W PAŹDZIERNIKU 1939 R.	
				Datowanie	ufundowany w czerwcu 1945 r.; 1973 r. - I remont; 2005 r. - II remont nagrobka; w 2014 r. zamontowano dwie tablice inskrypcyjne.	
				Forma ochrony	GRÓB WOJENNY	
				Wymiary (szer., głęb., wys.)	10m. x 2,3 m. x 180 cm.	
Material	Granit					

Szkic sytuacyjny		Opis obiektu i inskrypcje						
		<p>Grób w formie szerokiego pomnika w postaci granitowych płyt ułożonych na obramieniu (również granit). W centralnej części nagrobka umocowano dwie tablice inskrypcyjne. Jedna z nich zawiera wykaz pochowanych osób, a druga informację w jakich okolicznościach ponieśli śmierć. Za tablicami ustawiono duży, granitowy krzyż łaćski z figurą Chrystusa. Przed grobem dwa świeczniki.</p> <p>Wymiary: Grób: (szer. x dł. x wys.): 10 m. x 2,3 m. x 14 cm. Krzyż: wysokość: 174 cm.; rozpiętość belki poprzecznej 93 cm. Tablica górna: (wys. x szer): 120 cm. x 170 cm.; tablica dolna (wys. x szer): 74 cm. x 170 cm.</p> <p>Inskrypcje: Tablica górna: <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center;">CZEŚĆ BOHATEROM 20.10.1939</td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: top;">1. Właźliński Kazimierz 2. Nawrocki Robert 3. Kandziora Józef 4. Kasperski Mieczysław 5. Pawlak Józef</td> <td style="vertical-align: top;">6. Bilski Stanisław 7. Mika Józef 8. Sobieszczyk Adolf 9. Majewski Wacław 10. Balcerowicz Florian</td> </tr> </table> Tablica dolna: <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: top;"> <tr> <td style="text-align: center;">TU SPOCZYWAJĄ MIESZKAŃCY ZANIEMYŚLA I OKOLIC ROZSTRZELANI PRZEZ OKUPANTA NIEMIECKIEGO NA RYNKU W ŚRODZIE WIELKOPOLSKIEJ W DNIU 20 PAŹDZIERNIKA 1939 ROKU</td> </tr> </table> </p>		CZEŚĆ BOHATEROM 20.10.1939		1. Właźliński Kazimierz 2. Nawrocki Robert 3. Kandziora Józef 4. Kasperski Mieczysław 5. Pawlak Józef	6. Bilski Stanisław 7. Mika Józef 8. Sobieszczyk Adolf 9. Majewski Wacław 10. Balcerowicz Florian	TU SPOCZYWAJĄ MIESZKAŃCY ZANIEMYŚLA I OKOLIC ROZSTRZELANI PRZEZ OKUPANTA NIEMIECKIEGO NA RYNKU W ŚRODZIE WIELKOPOLSKIEJ W DNIU 20 PAŹDZIERNIKA 1939 ROKU
CZEŚĆ BOHATEROM 20.10.1939								
1. Właźliński Kazimierz 2. Nawrocki Robert 3. Kandziora Józef 4. Kasperski Mieczysław 5. Pawlak Józef	6. Bilski Stanisław 7. Mika Józef 8. Sobieszczyk Adolf 9. Majewski Wacław 10. Balcerowicz Florian							
TU SPOCZYWAJĄ MIESZKAŃCY ZANIEMYŚLA I OKOLIC ROZSTRZELANI PRZEZ OKUPANTA NIEMIECKIEGO NA RYNKU W ŚRODZIE WIELKOPOLSKIEJ W DNIU 20 PAŹDZIERNIKA 1939 ROKU								
Stan zachowania i najważniejsze postulaty konserwatorskie	Bibliografia	Dane dot. osób pochowanych, okoliczności śmierci, pierwotnego miejsca pochówku; historia obiektu itp.						
Grób w dobrym stanie technicznym. Zaleca się częste prace porządkowe ze względu na umiejscowienie pod drzewami.	<p><i>Obchody 69 rocznicy rozstrzelania Zaniemyślan</i> [w:] http://www.zaniemysl.pl/asp/_drukuj.asp?typ=13&menu=8&dzialy=8&akcja=artykul&artykul=559 [dostęp: 28.08.2018 r.]</p> <p>Archiwum Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego, <i>Ewidencja grobów i cmentarzy wojennych</i>,teczka nr 7 - Zaniemyśl.</p>	<p>20 października 1939 r. na Rynku w Środzie Wielkopolskiej o godz. 9:20 specjalny oddział SS rozstrzelał 29 polskich zakładników, a wśród nich 10 mieszkańców Zaniemyśla. Wszyscy zostali pochowani na łące pod wsią Kijewo (na południe od Środy Wlkp.). W dniach od 4 do 7 czerwca 1945 r. komisja sądowo – lekarska ekshumowała szczątki. 9 czerwca 1945 r. dziesięciu spośród wszystkich ekshumowanych spoczęło na cmentarzu parafialnym w Zaniemyślu (wykaz osób patrz tablica górna).</p> <p>Pierwszy grób ufundowano w czerwcu 1945 r. Pierwszy remont miał miejsce w 1973 r. Dodano wtedy lastrikowe płyty nagrobne, które wymieniono w 2005 r. na granitowe. W 2015 r. ufundowano dwie tablice inskrypcyjne.</p>						
Załączniki								
Dokumentacja fotograficzna – stan na 28.08.2018 r. r. - w wersji elektronicznej.								
Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data, podpis):		Bartosz Biegała, 28.08.2018 r. / Aktualizacja 29.01.2019 r. /						